

52003XC1209(02)

9.12.2003

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

С 297/6

Съобщение на Комисията С(2003) 4582 от 1 декември 2003 година относно професионалната тайна при решенията за държавна помощ

(2003/С 297/03)

1. ВЪВЕДЕНИЕ

- (1) Настоящото съобщение излага намеренията на Комисията за разглеждане на исканията на държавите-членки, като адресати на решенията за държавна помощ, с цел определена част от тези решения да се разглеждат като обхванати от задължението за професионална тайна и по този начин тя да не бъде разкривана при публикуването на съответното решение.
- (2) Това включва два аспекта, а именно:
 - а) идентификация на информацията, която би могла да бъде разглеждана като обхваната от задължението за професионална тайна, и
 - б) процедурата, която трябва да бъде следвана при разглеждането на такива искания.

2. ПРАВНА РАМКА

- (3) Член 287 от Договора гласи: „Членовете на институциите на Общността, членовете на комитетите, както и длъжностните лица и другите служители на Общността са длъжни, дори и след като са престанали да изпълняват задълженията си, да не разкриват информация от вида, обхванат от задължението за професионална тайна, по-специално информация относно предприятията, техните стопански отношения и техните компоненти за себестойността“.
- (4) Това задължение е отразено и в членове 24 и 25 от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 г. за определяне на подробни правила за прилагане на член 93 от Договора за ЕО ⁽¹⁾.
- (5) Член 253 от Договора гласи: „Регламентите, директивите и решенията, приети съвместно от Европейския парламент и от Съвета, както и същите актове, приети от Съвета или от Комисията, уточняват основанията, на които се базират, и се позовават на всички предложения или становища, за които се изисква да бъдат получени съгласно настоящия Договор.“
- (6) В допълнение, по отношение на решението за започване на официална процедура по разследване, член 6, параграф 1, първо изречение от Регламент (ЕО) № 659/1999 постановява: „Решението за започване на официална процедура по разследване обобщава съответните фактически и правни въпроси, включва предварителна оценка на Комисията за съществуването на помощта по предложената мярка и излага съмненията по отношение на съвместимостта ѝ с общия пазар [...]“.

⁽¹⁾ ОВ L 83, 27.3.1999 г., стр. 1.

3. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО МОЖЕ ДА БЪДЕ ОБХВАНА ОТ ПРОФЕСИОНАЛНА ТАЙНА

- (7) Съдът на Европейските общности е установил, че макар член 287 от Договора да се отнася предимно до информация, събрана от предприятията, изразът „по-специално“ показва, че въпросният принцип е с общ характер и се прилага и по отношение на друга поверителна информация ⁽²⁾.
- (8) Следователно професионалната тайна обхваща както търговски тайни, така и друга поверителна информация.
- (9) Няма причина понятията търговска тайна и друга поверителна информация да бъдат тълкувани различно от значението, дадено на тези термини в контекста на антиitrustовите процедури и процедурите по сливанията. Фактът, че при антиitrustовите процедури и процедурите по сливанията адресатите на Комисията са предприятия, докато при процедурите по държавните помощи адресатите са държави-членки, не представлява пречка за единен подход към въпроса какво представлява търговска тайна или другата поверителна информация.

3.1. Търговски тайни

- (10) Търговските тайни може да са свързани само с бизнес, който има действителна или потенциална икономическа стойност, като разкриването или използването на тези тайни би могло да доведе до икономически ползи за други дружества. Типични примери са методите за оценка на разходите по производство и разпространение, производствените тайни (което означава таен план, формула, процес или оборудване, които имат търговска стойност, използвани за направата, подготовката, сглобяването или обработката на търговски стоки, които може да се смятат за крайния продукт от дадено нововъздействие или значително усилие) и процеси, източници на снабдяване, произведени и продадени количества, пазарни дялове, списъци с потребители и дистрибутори, маркетингови планове, разходно ценови структури, продажбена политика и информация за вътрешната организация на предприятието
- (11) Изглежда, че по принцип търговските тайни може да са свързани само с получателя на помощта (или трета страна) и могат да касаят само информация, подадена от държави-членки (или трети страни). Следователно заявленията на Комисията (например такива, изразяващи съмнение относно осъществяването на план за реструктуриране) не могат да бъдат обхванати от задължението за професионална тайна.

⁽²⁾ Дело 145/83 Adams срещу Комисията [1985] Сборник практика на Съда на ЕО 3539, параграф 34 и дело T-353/94 Postbank срещу Комисията [1996] Сборник практика на Съда на ЕО II-921, параграф 86.

- (12) Сам по себе си фактът, че разкриването на информация може да причини вреда на дружеството, не е достатъчно основание да се приеме, че тази информация следва да бъде разглеждана като търговска тайна. Например, решението на Комисията за започване на процедура по официално разследване в случай на помощ за реструктуриране може да хвърли съмнение върху някои аспекти на плана за реструктуриране в светлината на информацията, получена от Комисията. Подобно решение би могло (по-нататък) да засегне кредитните позиции на съответното дружество. Независимо от всичко, това не води непременно до извода, че информацията, на която е основано решението, трябва да бъде разглеждана като търговска тайна.
- (13) По принцип Комисията ще прилага следния неизчерпателен списък от критерии, за да определи дали дадена информация може да бъде разглеждана като представляваща търговска тайна:
- а) степента, до която информацията е разпространена извън дружеството;
 - б) степента, до която са били предприети мерки информацията да бъде защитена в рамките на дружеството, например чрез неконкурентни клаузи или споразумения за неразкриване, наложени на работници или служители, или на агенти и т.н.;
 - в) стойността на информацията за дружеството и неговите конкуренти;
 - г) усилията или инвестициите, които предприятието е трябвало да направи, за да се сдобие с информацията;
 - д) усилията, които други трябва да положат, за да получат или да копират информацията;
 - е) степента на закрила, с която съответната информация се ползва според законодателството на съответната държава-членка.
- (14) По принцип Комисията смята, че следната информация обикновено не би била обхваната от задължението за професионална тайна:
- а) информация, която е достъпна за обществеността, включително информация, достъпна само при заплащане на специализирани информационни служби или информация, която е общоизвестна на специалистите в съответната сфера (например общоизвестна информация в средите на инженери или лекари). По подобен начин оборотът обикновено не се смята за търговска тайна, тъй като той се публикува в годишните отчети или става по друг начин известен на пазара. Исканията за предоставяне на поверителност по отношение на размера на оборота трябва да бъдат мотивирани, когато става дума за цифри, които липсват в общественото пространство, като исканията трябва да се преценяват въз основа на всеки отделен случай. Фактът, че дадена информация не е обществено достояние, не означава непременно, че тази информация може да бъде разглеждана като търговска тайна;
 - б) историческа информация, и по-специално информация от поне пет години;
 - в) статистическа или обобщена информация;
 - г) имена на получатели на помощ, сектор на дейност, цел или сума на помощта, и т.н.
- (15) За дерогиране от тези принципи в изключителни случаи трябва да бъдат представени подробни основания.

3.2. Друга поверителна информация

- (16) В случаи на антиотръст и на сливания поверителната информация включва някои видове информация, съобщена на Комисията, при условие че тя спазва поверителността (например проучване на пазара, извършено от предприятие, което е страна по процедурата и формира част от неговата собственост). Изглежда, че подобен подход може да бъде поддържан и по отношение на решенията за държавни помощи.
- (17) Въпреки това, в областта на държавните помощи би могло да има някои форми на поверителна информация, които не е задължително да присъстват в антиотръстовите процедури и в процедурите по сливания, особено като се имат предвид държавните тайни или друга поверителна информация, свързана с организационната дейност. По принцип, с оглед на задължението на Комисията да излага основанията за своите решения и изискването за прозрачност, подобна информация би могла да бъде обхваната от изискванията за професионална тайна само при изключителни обстоятелства. Така например информацията, свързана с организацията и разходите за обществени услуги обикновено няма да бъде разглеждана като „друга поверителна информация“ (макар че тя би могла да представлява търговска тайна, ако отговаря на критериите в раздел 3.1).

4. ПРИЛОЖИМА ПРОЦЕДУРА

4.1. Общи принципи

- (18) Основната задача на Комисията е да посрещне две противоречащи си задължения, а именно изискването да излага основанията за своите решения по силата на член 253 от Договора и следователно да гарантира, че нейните решения съдържат всички съществени елементи, на които се основават, и изискването за изпълнение на задължението за опазване на професионалната тайна.
- (19) Освен основното си задължение да излага основанията за своите решения, Комисията трябва да вземе предвид и необходимостта от ефективно прилагане на правилата за държавна помощ (като, *inter alia*, даде възможност на държавите-членки, получатели на помощта, и на заинтересованите страни да коментират или да възразяват срещу нейните решения) и от прозрачност на нейната политика. Следователно е налице неотложен интерес от представяне пред обществеността на същността на нейните решения. По принцип исканията за поверително третиране могат да бъдат удовлетворявани само когато това е строго необходимо за защита на търговски тайни или друга поверителна информация, която заслужава сходна защита.

- (20) Търговските тайни и другата поверителна информация не се ползват с абсолютна защита: това означава например, че те могат да бъдат разкрити, когато са от основно значение за формулирането на основанията на решенията на Комисията. Това означава, че информацията, необходима за идентификацията на мярка за помощ и получателят по нея обикновено не могат да бъдат обхванати от задължението за професионална тайна. По същия начин обикновено не може да бъде обхваната от задължението за професионална тайна информацията, която е необходима, за да се докаже, че са изпълнени условията по член 87, параграф 1 от Договора. Въпреки това, като има предвид обстоятелствата по случая, Комисията ще трябва внимателно да преценява дали необходимостта от публикуване е по-важна от настроението, което би могло да се създаде срещу засегнатата държава-членка или дружество.
- (21) Публичната версия на решението на Комисията може само да описва заличаванията, които са направени от текста на приетото решение с оглед запазване на професионалната тайна. Не може да се разместват параграфи, да се прибавят или изменят изречения. Когато Комисията смята, че дадена информация не може да бъде разкрита, може да се прибави бележка под линия, която да перифразира неразкритата информация или да посочва нейното значение или размер, ако това е полезно за осигуряване на разбираемостта и систематичността на решението.
- (22) Не могат да бъдат приети искания за неразкриване на пълния текст на дадено решение или на значителна част от него, които биха подкопали разбирането на основанията на Комисията.
- (23) Ако има жалбоподател, Комисията взема предвид неговите интереси, когато посочва основанията си за приемането на дадено решение, без да е необходимо да се прибегва до производство в Съда ⁽¹⁾. Следователно исканията на държавите-членки задължението за професионална тайна да обхване части от решението, които се занимават с твърденията на жалбоподателя, ще е необходимо да бъдат особено добре мотивирани и убедителни. От друга страна, Комисията обикновено няма да е склонна да разкрие информацията, за която се твърди, че е от вида, обхванат от задължението за професионална тайна, когато съществува подозрение, че жалбата е била подадена предварително, с цел да се получи достъп до информацията.
- (24) Държавите-членки не могат да се позовават на професионалната тайна, за да откажат да предоставят на Комисията информацията, която тя смята за необходимо да получи, за да може да разгледа мерките за помощ. В тази връзка се прави позоваване на процедурата, установена в Регламент (ЕО) № 659/1999 (по-специално член 2, параграф 2, членове 5, 10 и 16).

4.2. Процедура

- (25) Понастоящем Комисията съобщава незабавно своите решения на съответната държава-членка и обикновено дава на последната в срок от 15 работни дни възможността да посочи коя информация тя смята за обхваната от задължението за професионална тайна. Този срок може да бъде удължен чрез споразумение между Комисията и съответната държава-членка.
- (26) Когато съответната държава-членка не посочи коя информация смята за обхваната от задължението за професионална тайна в рамките на срока, предложен от Комисията, решението обикновено се разкрива в своята цялост.
- (27) Когато съответната държава-членка желае определена информация да бъде обхваната от задължението за професионална тайна, тя трябва да посочи кои части смята за обхванати и да даде обосновка по отношение на всяка част, която не иска да бъде разкрита.
- (28) Комисията незабавно след това ще разгледа искането на държавата-членка. Ако Комисията не приеме, че определени части от решението са обхванати от задължението за професионална тайна, тя излага основанията си, поради които, от нейна гледна точка съответните части не могат да бъдат изключени от публичната версия на решението. При липса на приемлива обосновка от страна на държавата-членка за нейното искане (т.е. основания, които не са ясни, не са релевантни или са очевидно погрешни), няма да е необходимо Комисията допълнително да уточнява основанията, поради които съответните части не могат да бъдат изключени от публичната версия на решението, а ще бъде достатъчно да се позове на липсата на обосновка.
- (29) Ако Комисията реши да приеме, че определени части са обхванати от задължението за професионална тайна, без да е напълно съгласна с искането на държавата-членка, тя съобщава своето решение на държавата-членка с нов проект на решението, като посочва частите, които са пропуснати. Ако Комисията приеме, че частите, посочени от държавата-членка, са обхванати от задължението за професионална тайна, текстът на решението се публикува в съответствие с член 26 от Регламент (ЕО) № 659/1999, като се пропускат частите, обхванати от задължението за професионална тайна. Такива пропуски се отбелязват в текста ⁽²⁾.
- (30) Държавата-членка ще разполага с 15 работни дни след получаването на решението на Комисията да не приеме искането за неразкриване на определени части, за да реагира и да представи допълнителни аргументи за обосноваване на своето искане.
- (31) Ако съответната държава-членка не реагира в рамките на срока, определен от Комисията, Комисията обикновено ще публикува решението, както е посочено в отговора на първоначалното искане, направено от държавата-членка.

⁽¹⁾ Дело C-367/95 Р Комисията срещу Sytraval [Сборник практика на Съда на ЕО] 1998 I-1719, параграф 64.

⁽²⁾ Като се използват скоби [...] и в бележка под линия се посочи „обхванато от задължение за професионална тайна“.

- (32) Ако държавата-членка представи допълнителни аргументи в определения срок, Комисията ги разглежда незабавно. Ако Комисията приеме, че частите, посочени от държавата-членка, са обхванати от задължението за професионална тайна, текстът на решението се публикува по начина, предвиден в параграф 29.
- (33) В случай че е невъзможно да се постигне споразумение, Комисията ще продължи с публикуването на решението за незабавно започване на официална процедура по разследване. Такъв вид решения трябва да обобщават съответните фактически и правни въпроси, да включват предварителна оценка по отношение на това, до каква степен предложената мярка има характер на помощ и да излагат наличните съмнения за съвместимост с общия пазар. Ясно е, че определена съществена информация ще трябва да бъде включвана, за да могат третите страни и другите държави-членки да правят полезни коментари. Задължението на Комисията за предоставяне на такава съществена информация обикновено ще има предимство пред всякакъв вид претенции за защита на търговски тайни или друг вид поверителна информация. Освен това, както ползващата се страна, така и третите страни имат интерес от възможно най-бърз достъп до такова решение. Допускането на каквото и да било забавяне в това отношение би могло да застраши процеса на контрол върху държавните помощи.
- (34) В случай че е невъзможно да се постигне съгласие по искания определена информация в решения за неповдигане на възражения и в решения за прекратяване на официална процедура по разследване да бъде обхваната от задължението за професионална тайна, Комисията ще нотифицира държавата-членка за окончателното си решение, заедно с текста, който възнамерява да публикува, като ще даде на държавата-членка 15 работни дни за реакция. При липса на отговор, който Комисията смята за уместен, Комисията обикновено ще пристъпи към процедурата по публикуване на текста.
- (35) Понастоящем Комисията преразглежда своите формуляри за нотифициране на помощ. С цел да избегне ненужна кореспонденция с държавите-членки и забавяне при публикуването на решенията, тя възнамерява в бъдеще да включва във формулярите въпрос дали нотификацията съдържа информация, която не би трябвало да бъде публикувана и какви са основанията това да не бъде направено. Само ако на този

въпрос е отговорено положително Комисията ще предприеме обмен на кореспонденция с държавата-членка по специфичния случай. По подобен начин, ако Комисията е изисквала допълнителна информация, държавата-членка ще трябва да посочи в момента, в който предоставя исканата информация, дали тя следва да не бъде публикувана и причините това да не бъде направено. Ако Комисията използва в своето решение информацията, идентифицирана от държавата-членка по този начин, тя съобщава приетото решение на държавата-членка, като заявява причините, поради които от нейна гледна точка съответните части не могат да бъдат оставени извън публичната версия на решението, както е предвидено в параграф 28.

- (36) След като Комисията е решила какъв текст ще публикува и е уведомила държавата-членка за своето окончателно решение, държавата-членка е тази, която решава дали да прибегне до съдебни процедури, включително и временни мерки в рамките на ограниченията, предвидени в член 230 от Договора за ЕО.

4.3. Трети страни

- (37) Настоящите насоки се прилагат *mutatis mutandis*, когато трети страни, различни от държавата-членка (например жалбоподатели, други държави-членки или получатели на помощта), предоставят информация в контекста на процедурите за държавни помощи.

4.4. Прилагане във времето

- (38) Настоящите насоки не могат да създадат задължителни юридически правила, нито претендират да правят това. В интерес на правилното администриране, те просто предварително описват начина, по който Комисията смята да реши въпроса с поверителността в рамките на процедурите по държавните помощи. По правило, ако не може да бъде постигнато споразумение, решението на Комисията за публикуване подлежи на съответните процедури за съдебен контрол. Тъй като настоящите насоки са свързани само с процедурни въпроси (и до голяма степен съдържат съществуваща вече практика), те ще започнат да бъдат прилагани незабавно, включително и по отношение на решения за неповдигане на възражения⁽¹⁾, приети преди влизането в сила на Регламент (ЕО) № 659/1999, по отношение на които трети страни искат да имат достъп.

(1) Решенията за започване на официални процедури по разследване и окончателните решения, приети преди тази дата, вече са публикувани в *Официален вестник на Европейските общности*. Преди публикуването държавите-членки могат да посочат дали дадена информация е обхваната от задължението за професионална тайна.